

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На правах рукопису

Якименко Наталія Василівна

УДК 656.078.8:658

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ
КОРИДОРІВ**

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник
Дикань Володимир Леонідович
доктор економічних наук,
професор

Харків – 2007

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ТРАНСПОРТУ В МЕЖАХ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В МТК	12
1.1 Тенденції розвитку світової транспортної політики та сучасні особливості	12
1.2 Пріоритетні напрямки функціонування та розвитку МТК на території України	22
1.3 Стан залізничного, автомобільного транспорту та транспортної інфраструктури	38
1.4 Значення трансформування транспортного процесу для досягнення конкурентоспроможності підприємств	53
1.5 Стан промисловості Харківської області	59
1.6 Значення створення промислово-фінансових груп у відродженні промисловості України	67
Висновки до розділу 1	79
РОЗДІЛ 2 МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ СТРУКТУР В УМОВАХ МТК	81
2.1 Вплив міжнародних транспортних коридорів (МТК) на соціально-економічний стан підприємств промисловості України	81
2.2 Торгово–транспортні логістичні центри МТК як зв’язок між промисловими підприємствами України і ЄС	91
2.3 Конкурентоспроможність продукції та послуг виходячи з задоволення споживачів через «економіку вражень»	114
Висновки до розділу 2	120
РОЗДІЛ 3 ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ МТК	123
3.1 Промислово-фінансова інтеграція в умовах МТК	123

3.2 Критерії конкурентоспроможності інтеграційного об'єднання в умовах МТК	138
3.3 Визначення ефекту діяльності Консорціуму методом імітаційного моделювання	145
Висновки до розділу 3	154
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	156
ДОДАТКИ	159
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	176

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МТК – міжнародний транспортний коридор

ВВП – внутрішній валовий продукт

ТНК – транснаціональна корпорація

ПФГ – промислово-фінансова група

ЄС – Європейський Союз

ТТЛЦ – торгово-транспортний логістичний центр

ІІЦ – інноваційно-інформаційний логістичний центр

ЧЕС - Чорноморське Економічне Співробітництво

ВСТУП

Актуальність дослідження. Вхідження України до Світової Організації Торгівлі спонукає підвищити конкурентоспроможність вітчизняних товаровиробників, що діють на внутрішньому і зовнішньому ринку в умовах глобалізаційних процесів. Першочергове значення в цьому напрямку належить розвитку транспорту й транспортної інфраструктури, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняного промислово-транспортного комплексу та скорішому інтегруванню України з загальноєвропейською економічною системою.

Сучасні тенденції розвитку світової транспортної системи свідчать про зростання товаропотоків з Азії до Європи. Україна повинна скористатися своїм географічним місцерозташуванням і, розвиваючи мережу міжнародних транспортних коридорів (МТК), створити умови покращення конкурентоспроможності вітчизняного транспортного комплексу й товаровиробників, їх продукції та послуг на європейському ринку товарів та послуг.

Залучення на територію України додаткових транспортних потоків можливе за умови створення сукупності елементів транспортної логістичної системи. Наявність розгалуженої мережі транспортної логістичної інфраструктури вплине на покращення стану транспортної системи, надасть можливість вітчизняним товаровиробникам функціонувати в єдиному інформаційному просторі та використовувати у своїх нових розробках світові досягнення науки та техніки.

Необхідність підвищення ефективності діяльності суб'єктів ринкових відносин (підприємств транспорту та промисловості) створює передумови для розвитку інтегрованих об'єднань, що функціонують в мережі МТК. Це зумовить економічне зростання як держави, так і самих суб'єктів ринку, завдяки досягненню синергетичного ефекту їх діяльності, та забезпечить

виробництво продукції і послуг, які зможуть конкурувати з аналогами провідних товаровиробників світу.

Вирішенню окремих завдань з формування та розвитку системи логістичної інфраструктури присвячені дослідження В. М. Беляєва, В. М. Горбатова, В. Л. Диканя, Р. Р. Ларіної, Л. Б. Миротіна, В. І. Павлова, О. М. Полякової, Т. А. Прокоф'євої та інших. У цих роботах розглядається необхідність створення елементів логістичної інфраструктури з метою забезпечення розвитку транспортної системи.

Такі вчені, як В. П. Бабич, О. О. Бакаєв, М. В., А. П. Голюков, О. Г. Дейнека, В. Л. Дикань, Ю. Ф. Кулаєв, А. М. Новікова, В. М. Соболев, А. М. Хахлюк, Ю. М. Цветов, В. Г. Шинкаренко та інші приділяли увагу питанню розвитку мережі міжнародних транспортних коридорів на території України та зазначали необхідність їх розбудови з точки зору підвищення рівня транспортних потоків через територію України та ефективності взаємодії різних видів транспорту.

Питаннями організації, управління і функціонування інтегрованих структур займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Д. І. Бойко, О. М. Болтенкова, С. Г. Галуза, В. Л. Дикань, В. В. Дикань, В. О. Мельник, І. В. Чернобровка та інші. У цих роботах обґрунтована доцільність та ефективність інтеграційних процесів у межах таких структур в економіці країни.

Разом з тим, незважаючи на наявність широкомасштабних розробок, ряд проблем вимагають подальших досліджень стосовно інтеграції вітчизняних промислових підприємств через мережу транспортної логістичної інфраструктури міжнародних транспортних коридорів до європейського ринку товарів та послуг. Актуальність поставлених питань зумовила вибір теми, формування мети і завдань дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана згідно з планом науково-дослідної роботи кафедри економіки, організації та управління підприємством Української

державної академії залізничного транспорту за темою «Залучення об'єктів підприємницької діяльності у сферу обслуговування транспортних коридорів», Національною програмою «Сприяння розвитку малого підприємництва в Україні на 2003 р», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів від 16.11.2002р. № 657 (дог. № 2-НП-07КК-1-2003р.), відповідає цілям та задачам, поставленим у Законі України «Про комплексну програму утвердження України як транзитної держави у 2002 – 2010 рр.» від 07.02.2002 № 3022-III.

Мета і задачі дослідження. Метою дисертаційної роботи є теоретичне обґрунтування та розробка методичних організаційно-економічних рекомендацій підвищення конкурентоспроможності промислового та транспортного комплексу України в рамках функціонування мережі міжнародних транспортних коридорів (МТК).

Реалізація поставленої мети зумовила необхідність формулювання і вирішення наступних задач:

- розгляд тенденцій європейської транспортної політики, дослідження функціонування й перспектив розвитку пан'європейських та євразійських МТК, визначення їх пріоритетних напрямків з точки зору розвитку транспортної галузі та промислового комплексу України;
- уточнення поняття «міжнародний транспортний коридор»;
- проведення аналізу сучасного становища вітчизняного промислового й транспортного комплексу, визначення напрямків їх взаємодії з метою підвищення конкурентоспроможності;
- визначення та удосконалення переліку факторів, що визначають конкурентоспроможність товарів та послуг з точки зору споживача;
- обґрунтування необхідності створення елементів торгово-транспортної логістичної інфраструктури, визначення їх організаційно-правової форми й розробка механізму функціонування в умовах МТК;
- розгляд переліку ефектів від розбудови мережі МТК на території України;

- визначення основних напрямків інформаційного забезпечення суб'єктів промислового та транспортного комплексу з метою організації їх взаємодії та підвищення конкурентоспроможності;
- визначення доцільності створення промислово-фінансового об'єднання з метою активізації взаємодії транспорту та промисловості через мережу МТК;
- розробка методологічних аспектів функціонування промислово-фінансового об'єднання в умовах МТК;
- визначення ефекту діяльності промислово-фінансового об'єднання в умовах МТК.

Об'єкт дослідження – процеси забезпечення конкурентоспроможності промислово-транспортного комплексу України в умовах міжнародних транспортних коридорів.

Предмет дослідження – теоретичні і методологічні основи забезпечення конкурентоспроможності промислово-транспортного комплексу України в умовах міжнародних транспортних коридорів.

Методи дослідження. Теоретичною базою дисертаційного дослідження є: наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених та фахівців; законодавчі та нормативні акти України з питань розвитку мережі МТК та створення промислово-фінансових груп; статистичні дані, які відображають економічний стан вітчизняної промисловості та транспортної системи України.

Для проведення дослідження використані загальнонаукові й прикладні методи економічного аналізу: спостереження, порівняння та аналізу емпіричних даних – для постановки проблеми, визначення закономірностей розвитку об'єкта дослідження; статистичні – для оцінки сучасного стану промислового комплексу та транспортної системи; графічні – для оформлення висновків проведених досліджень; елементи системного підходу – для визначення місця інформаційного забезпечення у взаємозв'язку промислове підприємство - транспортна система – МТК; економіко-

математичні - для визначення ефективності промислово-фінансового об'єднання, що функціонує в мережі МТК.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна результатів дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні напрямків удосконалення діяльності вітчизняних промислових підприємств і підприємств транспортного комплексу України та у розробці практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності їх функціонування в сучасних умовах.

Серед одержаних основних наукових результатів:

вперше:

обґрунтовано необхідність створення інтегрованої торгово-транспортної логістичної структури та запропоновано принципи та механізми її функціонування в умовах міжнародних транспортних коридорів;

удосконалено:

зміст терміну «міжнародний транспортний коридор», що визначається як імпульсивний направлений рух транспортних потоків переміщення вантажів через розвинену систему торгово-транспортних логістичних центрів у міжнародному мультимодальному транспортному сполученні, організований на принципах «від дверей до дверей» та «точно в строк», спрямований на інтеграційні процеси підприємств транспорту і промисловості в міжнародні економічні відносини;

систематизацію та структурованість основних заходів формування конкурентоспроможності вітчизняного промислового комплексу й транспортної системи в мережі МТК через їх взаємозв'язок;

визначення переліку мікроекономічних ефектів від розбудови мережі МТК в Україні шляхом включення до нього можливості збільшення конкурентоспроможності продукції вітчизняних товаровиробників на основі використання у своїх конструктивно нових розробках передових світових досягнень науки та техніки;

функції інформаційного забезпечення суб'єктів торгово-транспортної

логістичної структури за рахунок виконання моніторингу світових інноваційних розробок усього світу;

дістало подальшого розвитку:

визначення основних методологічних передумов створення й розвитку суб'єктів макрологістичної системи;

використання поняття «економіка вражень» для оцінки конкурентоспроможності продукції чи послуги з точки зору споживача.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що запропоновані в роботі висновки та пропозиції спрямовані на прийняття стратегічних рішень у виробничій діяльності транспортної інфраструктури та промислових підприємств України, що сприятимуть: усуненню проявів кризи, забезпеченню економічного зростання суб'єктів ринку, підвищенню конкурентоспроможності товарів і послуг на внутрішньому та зовнішньому ринках, скороченню термінів доставки вантажів, розвитку транспортної інфраструктури, підвищенню якості транспортно-логістичних послуг; покращенню умов для відтворення основних фондів транспорту і промисловості; залученню додаткових транспортних потоків на територію України та розвитку національної мережі МТК.

Розроблені автором рекомендації щодо пріоритетних напрямів функціонування та розвитку мережі МТК на території України покликані підвищити ефективність функціонування промислово-транспортного комплексу Східного регіону України.

Запропоновані здобувачем концепція створення інтегрованої торгово-транспортної логістичної структури та підхід до інформаційного забезпечення суб'єктів макрологістичної системи, визначили концептуально нові напрямки підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту, що враховуються при розробці конкурентної стратегії залізниць України.

Ряд положень дисертації застосований у навчальному процесі в Інституті перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів Української

державної академії залізничного транспорту при викладанні дисциплін "Економіка залізничного транспорту", "Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств", "Економіка міжнародних транспортних перевезень", "Єдина транспортна система".

Апробація результатів дисертації. Висновки і результати дисертації зроблені автором самостійно. У дисертації висвітлені ідеї та розробки, які належать особисто автору. Опубліковані наукові праці повністю відображають ті положення, висновки та пропозиції, які сформульовані здобувачем, та відображають його внесок у досліджувальну проблему. Особистий внесок здобувача в наукові та практичні результати, що виконані в співавторстві, є таким: у роботі [1] сформовані теоретичні положення інтеграції транспортно-дорожнього комплексу України в європейську й світову транспортні системи через мережу міжнародних транспортних коридорів; у роботі [4] запропоновано створення та схема функціонування інтеграційного об'єднання у формі Консорціуму в умовах МТК.

Публікації. Результати дослідження опубліковані в 8 працях, з яких 6 наукових статей надруковані в наукових виданнях, визнаних ВАК фаховими з економічних наук. Загальний обсяг публікацій складає 1,95 друк. арк., з них особисто автору належить 1,74 друк. арк.

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків. Повний обсяг роботи складає 187 сторінок комп'ютерного тексту, в тому числі основний текст займає 148 сторінок. Матеріали дисертації проілюстровані 32 рисунками і 12 таблицями та містять 9 додатків. Список використаних джерел нараховує 143 найменування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдикеев Н. М., Данько Т. П., Ильдеменов С. В., Киселев А. Д. Реинжиниринг бизнес-процессов. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 592 с.
2. Адміністративно-територіальний устрій та сталий розвиток регіону / В. М. Бабаєв, Л. Л. Товажнянський / – Х. – 2006. – С. 21 – 39.
3. Амельченко Т. Вплив транспорту на соціально – економічний розвиток регіону // Схід. – 2002. - № 3. – С. 13 - 16.
4. Артемов В.И., Галуза С.Г., Торопов Д.В., Чернобровка И.В. Территориальная производственно-финансовая интеграция. – Х.: Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина, 2000. – 134 с.
5. Бабич В.П. Стимулирование научно-технического прогресса в машиностроении. – К.: Техника, 1983. – 112 с.
6. Бажин И. И. Количественная оценка синергического эффекта в системах управления // Вісн. Міжнар. Слов'ян. ун-ту. – Сер. «Екон. науки». – 2004. – Т. 7. - № 1. – С. 39 – 42.
7. Бакаев А. А., Гриц В. И., Боглан Л. И., Панченко В. И. Экономико-математическое моделирование развития транспортных систем. – К.: Наукова думка, 1991. – 151 с.
8. Бакаєв О.О., Пирожков С.І., Євенко В.Л. Міжнародні транспортні коридори особливий пріоритет України на шляху інтеграції у світову економічну систему // <http://www.niurr.gov.ua>.
9. Бауэрсокс Дональд Дж., Клосс Дейвид Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок: Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-бизнес», 2001. – 639 с.
10. Белая книга. Европейская транспортная политика на период до 2010 года: время решать. Транспорт – важнейшее направление и движущая сила интеграции. Ирмаст – Холдинг. – М.: Полиграф Сервис XXI, 2003. – С.85.
11. Беллон Б. Финансовый капитал и промышленность во Франции. – М.: Прогресс, 1983. – 228 с.
12. Беляев В. М. Терминальные системы перевозок грузов

автотранспортом. – М.: Транспорт, 1987. – 287 с.

13. Бідняк М. Н. Виробничі системи на транспорті: теорія і практика. - Вінниця: Універсам – Вінниця, 2006. – 176 с.

14. Блудова Т. В. Транспортна політика Європейського Союзу та перспективи розвитку його транспортної мережі // Стратегічна панорама. – 2006. - № 3. – с. 133 - 142.

15. Боренько Я. А. Основні напрямки транспортної політики Європейського Союзу // Наук. вісн. Волин. держ.ун-ту ім. Л. Українки. – 2005. - № 3. – С. 19 - 24.

16. Вахненко Т. Товарный экспорт Украины в системе мирохозяйственных связей // Економіка України. – 2006. - № 6. – С. 73-84.

17. Галуза С.Г., Верлока В.С. До питання про використання маркетингу на залізничному транспорті України // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків.: УкрДАЗТ, 2006. – № 15-16. - С. 131 - 134.

18. Глобализация и экономическое развитие: национальный аспект/ Ю. В. Макогон, В. В. Дергачева: Донец. Нац. Университет, Донецкий государственный университет экономики и торговли им. М.И. Туган-Барановского. – Донецк: ДонНУ, 2006. – 259 с.

19. Голиков А. П. Украина в мировой транспортной системе // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків.: УкрДАЗТ, 2006. – С. 4 - 5.

20. Голиков А. П. Транспортно-географическое положение как фактор экономического роста (на примере Харьковского региона) // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2007. - № 18. – С.99 – 101.

21. Головінов Г, Кузьменко А. Щодо функціонування транспортних коридорів // Вісник Академії митної служби України. – 2002. - № 3 (15). – С. 90 – 95.

22. Горбатов В. М. Финансово – промышленные группы как фактор интеграции различных видов капитала // Бизнес – Информ. – 2006. - № 3. – С. 11 – 17.

23. Громовик Б. П. Логистические информационные технологии //

Провизор. – 2002. - № 6. – С. 11 – 15.

24. Дерментлі Ф. С. Формування та оцінка ефективності інтегрованих корпоративних структур у промисловості: Автореф.дис...канд. екон. наук. – Донецьк., 2004. – 20 с.

25. Дикань В. В. Залучення інвестицій у розвиток міжнародних транспортних коридорів // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2004. - № 5 - 6. – С.196 - 199.

26. Дикань В. Л. Актуальность улучшения системы комбинированных перевозок в международной транспортной сети // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2006. - № 13. – С.13 - 20.

27. Дикань В. Л. Становление и развитие транспортной системы путем создания торгово-транспортной сети «DOOR-TO-DOOR» // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2007. - № 18. – С. 68 - 70.

28. Дикань В. Л., Дейнека О. Г, Писаревський І. М, Позднякова Л.О. Єдина транспортна система. – Х.: ТОВ «Олант», ЧП Чиженко, 2004. – 325 с.

29. Дикань В. Л., Чернобровка И.В. Финансово-промышленные группы в Украине. Монограф. – Х.: Основа, 1997. - С. 140 - 141.

30. Дикань В. Л. Реформирование экономики Украины и конкурентоустойчивость предприятий: Монография. – Харьков: Основа, 1997. – 350 с.

31. Дикань В. Л., Бойко Д. І. Формирование системы международных транспортных коридоров на основе взаимодействия всех видов транспорта Украины // Економіка транспортного комплексу: Зб. наук. пр. – Х., 2001. – Вип. 4. – С. 135 – 140.

32. Дикань В. Л., Якименко Н. В. Повышение транзитности Украины через интеграцию в мировую транспортную систему // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2005. - № 9-10. – С. 13 – 18.

33. Дикань В. Л., Якименко Н. В. Промислово-фінансова інтеграція в умовах МТК // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук.

праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2007. - № 19. – С. 13 – 18.

34. Б.Джозеф Пайн II, Джеймс Х. Гилмор Экономика впечатлений.- М.: Вильямс, 2005. - 299с.

35. Довідник основних показників роботи залізниць України (1995 - 2005 роки) / під керівництвом О. В. Юрченко: Статистичний збірник. / Державна адміністрація залізничного транспорту України, Головне управління інформатики та статистики, Управління статистики. – К., 2006. – 44 с.

36. Един О., Цветов Ю., Соколов Л. Транспортная политика в Украине // Экономика Украины. – 2000. - № 1. – С. 24 – 45.

37. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1 / Редкол.:...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.

38. Еремина Л. В. Логистика как услуга транспортно-экспедиторских компаний / Логистика: проблемы и решения. - 2006. - № 6, С. 54 – 63.

39. Ефективність економіки промисловості і її вплив на транспорт: [Зб. статей / Редкол.: В. В. Александрова]: Х.: ХНУ, 2002. – 369 с.

40. Європейське залізничне законодавство. Т. 2 / за ред. Матвіїва І.Б. - Київ, 2006, 492 с.

41. Єдина транспортна система: Навчальний посібник / Ю.В. Соболев, В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека, І.М. Писаревський, Л.О. Позднякова. – Харків: ТОВ «Олант», 2002. – 288 с.

42. Жилинский С.Э. Правовая основа предпринимательской деятельности (предпринимательское право): Курс лекцій. – М.: НОРМА – ИНФРА-М, 1998. – 662 с.

43. Закон України "Про комплексну програму утвердження України як транзитної держави у 2002-2010 роках" від 7.02.2002 р. № 3022-III // Офіційний вісник України. – 2002. – № 10. – С. 57 - 71.

44. Закон України “Про промислово-фінансові групи в Україні” від 21.11.1995 // Офіційний вісник. – 1996 р. – № 23. – С. 301 - 307.

45. Интегрированные структуры бизнеса в мировой экономике / В. М. Горбатов; Ин-т проблем развития о-ва. – Х.: ИНЖЕК, 2005. – 167 с.

46. Интегрированная логистика накопительно-распределительных комплексов (склады, транспортные узлы, терминалы): Учебник / Л.Б. Миротин, А.Г. Некрасов: - М.: Экзамен, 2003. – 446 с.
47. Інтегровані структури суб'єктів господарювання їх визначення, сучасний стан функціонування та розвиток / В. В. Глущенко, Ю. В. Параніч. – Х.: Лібуркіна, 2005. – 63 с.
48. Карп І. М. Роль інтегрованої логістики в управлінні підприємством // Актуальні проблеми економіки. – 2004. - № 2. – С. 166 – 171.
49. Колісник М. К., Ульянова А. М. Формування стратегії управління конкурентоспроможністю фінансово-промислової групи // Вісн. Криворіз. екон. ін.-ту. – 2007. – № 1. – С. 89 – 96.
50. Корпорації та інтегровані структури: проблеми науки та практики: Монографія / [В. С. Пономаренко, В.М. Горбатов]. – Х.: ІНЖЕК, 2007. – 344 с.
51. Котлер Филипп «300 ключевых вопросов маркетинга: отвечает Филип Котлер».- М.: Олимп-Бизнес, 2006.
52. Криворучко О. Н. Методические рекомендации по оценке и анализу уровня качества процессов обслуживания потребителей АТП. – Харьков: ХНАДУ, 2006. – 31 с.
53. Кутах Ю. Транзитні зв'язки України і міжнародні транспортні коридори // Економіст. – 2002. - № 1. – С. 50 - 57.
54. Ларіна Р.Р. Формування та забезпечення надійності регіональних логістичних систем: Монографія. – Донецьк: “Норд-Пресс”, 2005. - 284 с.
55. Ларіна Р.Р. Формування логістичної системи обслуговування покупців великих торговельних підприємств // Прометей: Регіональний збірник наукових праць з економіки / ДЕГІ; ІЕПД НАН України. - Вип. 3 (21). – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД, 2006. – С.139-142.
56. Левченко А. С., Бельницкий Д.С. Логистический центр координации работы компаний – операторов на Южно-Уральской дороге // Железнодорожный транспорт. – 2007. - № 7. – С. 21 – 24.
57. Логистика. Транспорт и склад в цепи поставок товаров: Учеб.практ. пособие [для вузов] / В. М. Курганов. – М.: Книжный мир, 2005.

– 432 с.

58. Логистика транспортно-распределительных систем: региональный аспект / Т. А. Прокофьева, О. М. Лопаткин. – М.: РКонсульт, 2003. – 397 с.

59. Логунов Орест Интегрированная логистика // Торговое дело. – 2004. – № 1 – 2. – С. 82 – 89.

60. Львов Д. С., Медницкий В. Г. Об оценке эффективности функционирования крупно масштабных хозяйственных объектов // Экономика и математические методы. – 1996. – Т. 32, № 1. – С. 169 – 172.

61. Методические рекомендации по оценке эффективности инвестиционных проектов (вторая редакция). Официальное издание. – М.: Экономика, 2000. – 421 с.

62. Механізм формування конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на міжнародних ринках: Монографія / Г. В. Гринько. – Кривий Ріг: Видавничий Дім, 2005. – 322 с.

63. Міжнародні організації, конвенції та багатосторонні угоди в галузі транспорту. Том 3. залізничний транспорт: Посібник /за ред.. Редзюка А.М, Матвіїва І.Б. – К.: ДП «Державтотрансдідпроект», 2006 – 216 с.

64. Міжнародні транспортні коридори / Короткий інформаційно-аналітичний огляд. Міністерство транспорту України. Інжинірингове підприємство з проблемних розробок на транспорті "Трансполіс". – К., 1996. – С. 24 - 29.

65. Могилевкин И. Транспорт в прошлом и нынешнем веке // Мировая экономика и международные отношения. – 2001. - № 9. – С. 34 – 43.

66. Назаренко В. М., Назаренко К. С. Транспортное обеспечение внешнеэкономической деятельности. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2000. – 508 с.

67. Национальные бизнес-ассоциации в условиях интеграции экономики в мировое хозяйство: Науч. изд. / Г. Д. Чижиков. – Донецк: Норд – Пресс, 2006. – 282 с.

68. Николайчук В. Е. Логистика в сфере распределения. – СПб.: Питер, 2002. – 160 с.

69. Николайчук В. Е., Кузнецов В. Г. Формирование и развитие

информационных логистических систем // Вісн. Донецьк. ун-ту. Сер. «Економіка і право». – 2004. - № 2. – С. 47 – 52.

70. Новікова А. М. Нова концепція ЄС розвитку МТК та задачі України // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків.: УкрДАЗТ, 2004. – С. 12 - 13.

71. Новікова А. М. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів / Рада національної безпеки і оборони України; Національний ін-т проблем міжнародної безпеки. – К., 2003. – 494 с.

72. Носа Н. Роль і місце міжнародних транспортних коридорів у розвитку інфраструктури прикордонного регіону // Регіональна економіка. – 2004. - № 4. – С. 116 – 120.

73. Основы имитационного моделирования сложных экономических систем: [Учебн. пособие для вузов по спец. Математические методы в экономике] / Н. Б. Кобелев. – М.: Дело, 2003. – 335 с.

74. Пашенко Ю. Транспортна політика України // Економіка України. – 2001 - № 5. – С. 38 - 43.

75. Плужников К. И. Транспортно-экспедиционное обслуживание: Учеб. Пособие. – М.: АСМАП, 1996. - 350 с.

76. Погребницький М. Л. Роль транспорту та системи міжнародних перевезень у забезпеченні зовнішньої торгівлі держави // Держава та регіони. Сер.: Державне управління. – 2006. - № 2. – С. 190 - 194.

77. Погребницький М. Л. Формування інтермодальної транспортної системи // Держава та регіони. Сер.: Державне управління – 2005. - № 2. – С. 174 - 179.

78. Позднякова Л. А. Международные транспортные коридоры и особенность их формирования в Украине // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2004. - № 7. – С. 4.

79. Поляков Ю. Н. Внимание – транспорт: [Для спец. транспорта, экономистов]. – М.: Транспорт, 2000. – 184 с.

80. Полякова О. М. Формування інтермодальної транспортної системи в Україні на базі вантажних транспортно-розподільчих комплексів: Дис...канд.. екон. наук: 08.07.04. – Х., 2005. – 332 с.

81. Правове регулювання створення та діяльності ПФГ в Україні: Монографія / Б. В. Деревянко. – Донецьк: ДЮІ ЛДУВС, 2006. – 199 с.
82. Примачев Н. Т. Мультимодальные технологии в системе рынка транспортных услуг // Экономические инновации: [Сб. научн. работ.]. – Одесса, 2000. - № 7. – С. 67.
83. Проблеми та основні напрямки реформування залізничного транспорту України / Ю .М. Цветков, М. В. Макаренко, М. Ю. Цветков та ін. – К.: КУЕТТ, 2007. – 222 с.
84. Програма розвитку національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні на 2006-2010 роки від 12.03.2006 р. № 35979/2006 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 15. – С.98 - 113.
85. Прокоф'єва С. Логістичний аспект управління транспортними потоками // Схід. – 2004. - № 7. – С. 34 – 36.
86. Прушківський В. Транзитний потенціал регіону у контексті реалізації конкурентних переваг на міжнародному ринку транспортних послуг // Вісн. Терноп. акад. нар. госп-ва. Екон. науки. – 2005. - № 5, ч. 2. – С. 108 – 115.
87. Резер С. М. Логистические центры как организационная основа новых форм взаимодействия // Железнодорожный транспорт. – 2007. - № 6. – С. 44 – 47.
88. Реінжиніринг бізнес-процесів у сучасному менеджменті: Монографія / О. В. Виноградова; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. І. Туган-Барановського. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2005. – 195 с.
89. Реинжиниринг производства: учебное пособие / Л. Н. Оголева, Е. В. Чернецова, В. М. Радиковский. – М.: КНОРУС, 2005. – 304 с.
90. Реинжиниринг во имя клиента / Н. П. Николаенко. – М.: Страхование ревью, 2003. – 179 с.
91. Ринок послуг комплексних транспортних систем та прикладні проблеми логістики. Зб. доповідей 4-ї Міжнародної науково – практичної конференції. – Київ, 2002. – 286 с.
92. Самофалов В. Глобальный вызов транснациональных корпораций / Зеркало недели. - № 31 (456), 16-22 августа 2003 г.

93. Сергеев В. И. Логистика в бизнесе. – М.: ИНФРА, 2001. – с. 270.
94. Сидоров С. Г. Особенности формирования промышленно-финансовых групп в переходной экономике // Менеджер: Вестник Донецкой государственной академии управления. – 2000. - № 1 (8). – С. 75 – 80.
95. Смехов А. А. Основы транспортной логистики: [Учеб. для вузов ж-д транспорта]. – М. Транспорт, 1995. – 197 с.
96. Сороківська О. А. Уточнення підходів до оцінювання організаційної ефективності об'єднання підприємств у консорціум // Вісн. Донец. держ. ун-ту економіки і торгівлі. Сер. «Економічні науки». – 2005. - № 3. – С. 87 - 93.
97. Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / Б. М. Данилишин, Л. Г. Чернюк. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 с.
98. Статистичний щорічний України 2005р. – К.: Консультант, 2006. – 575 с.
99. Столяр Т. В. Удосконалення транспортного обслуговування вантажовласників у транспортних вузлах: Автореф.дис...канд. екон. наук. – Дніпропетровськ., 2007. – 22 с.
100. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2011 року: Монографія / Під заг. ред.. Є. П. Кушнар'ова. – Х.: Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2004. – 448 с.
101. Товкун Д. Л. Методи, моделі і стратегії мультимодальних перевезень вантажів: Автореф. дис...канд. екон. наук. – К., 2002. – 19 с.
102. Транснациональные корпорации: Монографія [Ф. В. Зиновьев, В. П. Бардзиловський]. – Симферополь: Таврия, 2007. – 218 с.
103. Транснациональные корпорации в современных международных отношениях: Учеб. Пособие / Л. Д. Градобитова, Т. М. Исаченко. – М. – Анкия, 2002. – 123 с.
104. Транспортна інфраструктура регіонів України: проблеми територіально-економічного реформування / В. І. Щелкунов, Г. С. Григор'єв. – Київ: Наук.думка, 2006. – 220 с.
105. Транспортная логистика: Учебник / Ред: Л. Б. Миротин. - М.: Экзамен, 2003. – 511 с.

106. Транспортно-логістичний комплекс регіону: інтеграційні процеси / В. І Павлов, С. М Бортнік. Луцьк: Надстир'я, 2005. – 255 с.
107. Тревого Л.С. Огляд створення та розвитку промислово-фінансових груп в економічно розвинутих країнах, в Росії та в Україні // Логістика: [Зб. наук. пр.] – Львів, 2001. – С.385 – 393.
108. Трихунков М. Ф. Транспортное производство в условиях рынка: Качество и эффективность. – М.: Транспорт, 1993. – 255 с.
109. Удовик С. Л. Глобализация: семиотические подходы.-«Рефл-бук», «Ваклер», 2002. – с.461.
110. Указ Президента Украины “О промышленно-финансовых группах в Украине” от 27.01.95 № 85/95 // Уряд. курьер. – 1995. - № 17-18, С. 17.
111. Украинские железные дороги. Верный путь – надежный выбор. Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2007. – 32 с.
112. Управление конкурентоспособностью предприятия / В.Г.Шинкаренко, А.С. Бондаренко. – Х.: ХНАДУ, 2003. – 185 с.
113. Управління ресурсним забезпеченням промислово-фінансових груп / І. В. Алексеев, М. К. Колісник, А. С. Мороз; Нац. ун-т «Львівська політехніка. – Львів: Львівська політехніка, 2007. – 131 с.
114. Финансово-промышленные группы: их роль в мировой экономике / О. Н. Болтенкова. – М.: Финансы, 2001. – 64 с.
115. Федотова І. В. Управління маркетинговою діяльністю автотранспортного підприємства: Автореф. дис...канд. екон. наук. – Х., 2006. – 20 с.
116. Федюшин Ю. М., Соколов Л. Н. Проблемы технической модернизации международных транспортных коридоров // Транспортный комплекс Украины: Экономика, организация, развитие: Сб. науч. тр. – К., 1998. –Вып. 6. – С. 129 - 145.
117. Фролов Н. Ф. Инвестиционно-кредитные взаимоотношения субъектов промышленно-финансовой группы. – Донецк: ИЭП НАН Украины, 1999. – 20 с.
118. Хаммер М., Чампи Д. Рейнжиниринг корпорации: манифест

революции в бизнесе. СПб.: Изд. С.-Петербур. Универс., 1997.

119. Харків – моя мала Батьківщина: Навч. посібник з народознавства / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди / за ред. І. Ф. Прокопенка. – Вид. 2-е, випр. і доп. – Х.: ОВС, 2003. – 544 с.

120. Харківська область у 2005 році / Статист. Щорічник – Х. – 2006, 606 с.

121. Хахлюк А. Для забезпечення транзитних потоків: Транспортна інфраструктура держави: регіональний аспект // Політика і час. – 2003. - № 2. – С. 71-80.

122. Хей Д., Моррис Д. Теория организации промышленности: В 2 т. / Пер. с англ. под. ред. А. Г. Слуцкого. СПб.: Экономическая школа, 1999. - Т. 1. – 384 с.

123. Цветов Ю. М. Проблемы организации национальной сети международных транспортных коридоров в Украине // Сб. тр. ИКТП-Центра, 1998. – Вып. 6. – С. 3-24.

124. Шатилов С. В. Факторы, влияющие на развитие экспорта транспортных услуг // Железнодорожный транспорт. – 2007. - № 7. – С. 63 – 65.

125. Шафиркин Б. И. Повышение эффективности грузовых перевозок транспортной системы СССР. М.: Транспорт, 1978. с. 8.

126. Шевчук А. М. Сучасний стан ринку вантажоперевезень і використання методик логістичного управління вантажоперевезеннями підприємств // Держава та регіони. Сер.: Економіка та право. – 2004. - № 5. – С. 266 – 274.

127. Шинкаренко В.Г. Формування конкурентної стратегії автотранспортного підприємства. Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 248 с.

128. Шпонтан В. В. Формування інфраструктури МТК – стратегічне завдання України на початку ХХІ ст. // Держава та регіони. Сер. «Державне управління». – 2002. - № 1. – С. 144 – 150.

129. Що зроблено: Харківщина 2005 – 2006. – Харківська обласна державна адміністрація. – Харків. – 2007 р.

130. Экономико-математические модели эффективности финансово-промышленных структур / Ю. В. Косачев. – М.: Логос, 2004. – 246 с.
131. Экономика железнодорожного транспорта: Учебник / Под ред. И. В. Белова. – М.: Транспорт, 1989. – с. 11.
132. Эффективная логистика / Л. Б. Миротин, О. Г. Порошина. – М.: Экзамен, 2003. – 159 с.
133. Юрченко С. А. Инфраструктура мира: Учебное пособие – Х.: ХНУ имени В.Н. Кармазина, 2006. – 328 с.
134. Юрченко Ю. Н. Экономия транспортных затрат – резерв повышения эффективности экономики // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2007. - № 18. – С. 159 - 161.
135. Якименко Н. В. Стратегия менеджмента организации производства в рыночной экономике // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2006. - № 13. – С. 212 – 216.
136. Якименко Н. В. Ориентация на потребителя – одно из направлений экономики впечатлений // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2006. - № 15 - 16. – С. 297 – 300.
137. Якименко Н. В. Пріоритетні напрямки розбудови міжнародних транспортних коридорів на території України (с точки зору Харківського регіону) // Науково-технічний збірник «Коммунальное хозяйство городов». Сер.: «Економічні науки» – Київ: Техніка. – 2007. - № 78. – С. 381-386.
138. Якименко Н. В. Необхідність створення торгово-транспортних логістичних центрів в сучасних умовах господарювання // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ. – 2007. - № 20. – С. 132 - 136..
139. Status of the Pan-European Transport Corridors and Transport Areas. Prepared by the TINA office. – Vienna, December, 1998. – 130 p.
140. Zisis J. Haritor. The role of UNECE for improved trade and transport in the Black Sea region // Матеріали II міжнар. Чорноморської транспортної конференції. – К.: НВК – сервис. – 2002. – 5 – 6 березня. – С. 115 – 121.
141. http://mintrans.gov.ua/mintrans/control/uk/publish/article?art_id=52963

&cat_id=45474

142. <http://www.mibif.ru>

143. <http://socrates.by.ru/tnc.html>.